

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักบริหารกลาง ฝ่ายบริหารทั่วไป โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๕๒๔๐ - ๕๙ ต่อ ๒๑๑๖, ๒๑๑๘

ที่ กษ ๐๔๐๑/ว ๕๒

วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง เอกสารแจ้งเวียน

เรียน อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
รองอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
ผู้เชี่ยวชาญกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
ผู้อำนวยการสำนัก , ผู้อำนวยการศูนย์ และ ผู้อำนวยการกอง
หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน
หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐
ผู้เชี่ยวชาญสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐
หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ทุกจังหวัด
ผู้อำนวยการกลุ่มและหัวหน้าฝ่ายในสังกัดสำนักบริหารกลาง

สำนักบริหารกลาง ขอส่งสำเนา ☒ หนังสือ ☐ ประกาศ ☐ ระเบียบ ☐ คำสั่ง
สำนักบริหารกลาง กลุ่มนิติกร ที่ กษ ๐๔๐๑/๔๗ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๑ เรื่อง แนวทางปฏิบัติตาม
กฎกระทรวง กำหนดอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

จึงเรียนมาเพื่อ ☒ โปรดทราบ
☐ โปรดทราบและถือปฏิบัติ
☐ โปรดทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง
☐ โปรดทราบและแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

(นายบุญเลิศ ใจดี)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

บันทึกข้อความ

รตส.วิภา
รับที่ ๑๓๐
วันที่ ๑๖ ม.ค. ๒๕๖๓
เวลา ๑๓.๕๕

ส่วนราชการ สำนักบริหารกลาง กลุ่มนิติการ โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๕๒๔๐ - ๕๙ ต่อ ๒๑๔๑, ๒๑๔๓

ที่ กษ ๐๔๐๑/๘๙๖

วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามกฎกระทรวง กำหนดอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

เรียน อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

๑. ต้นเรื่อง

กรมส่งเสริมสหกรณ์ มีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๖๓๕/๒๕๖๐ เรื่องการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์เป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ แห่งประเทศไทยตามกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบและเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

๒. ข้อเท็จจริง

๑. กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

๒. กรมส่งเสริมสหกรณ์ มีหนังสือแจ้งแนวทางปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าบำรุง สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติในเรื่องวันเริ่มต้นมีผล บังคับใช้ และการใช้บังคับกับสหกรณ์ที่มีการประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิสำหรับจ่าย เป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ แต่มีข้อโต้แย้งว่ากฎกระทรวง และหนังสือแจ้งแนวทางปฏิบัติตามกฎกระทรวงข้างต้นมีผลย้อนหลังกับสหกรณ์ที่ปิดบัญชีก่อนที่กฎกระทรวงมี สภาพบังคับหรือไม่ และเป็นไปตามหลักกฎหมายหรือไม่ กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงมีหนังสือหารือต่อสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา ตามหนังสือที่ กษ ๑๑๑๕/๗๘๔๖ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๓. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีหนังสือแจ้งว่า กรณีกรมส่งเสริมสหกรณ์ขอหารือ ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับแนวปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ กรณีกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ จะมีผลบังคับใช้ กับสหกรณ์ที่ปิดบัญชีไปแล้วแต่ยังไม่ได้จัดประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี หรือมีผลใช้บังคับ กับสหกรณ์ที่มีวันสิ้นปีทางบัญชีภายหลังกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้ว เนื่องจากกฎกระทรวงไม่ได้กำหนดไว้ ชัดเจน เห็นว่าพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ วรรคสอง ให้กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ กฎกระทรวงกำหนดค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ อันเป็นวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และเห็นว่าการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ เป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเป็นอำนาจ ของที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ วันที่ที่ประชุมใหญ่จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์เป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ แห่งประเทศไทยจึงเป็นวันที่การจัดสรรมีผลตามกฎหมาย ดังนั้นสหกรณ์ที่ปิดบัญชีแล้วแต่ยังไม่ได้จัดประชุม ใหญ่เพื่อพิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนด จึงต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์เป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามที่กฎกระทรวง กำหนดค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๓.กฎหมาย...

๓. กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖๐ การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ ให้จัดสรรเป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่า ร้อยละสิบของกำไรสุทธิ และเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิ

กำไรสุทธิประจำปีที่เหลือจากการจัดสรรเป็นทุนสำรองและค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ที่ประชุมใหญ่อาจจัดสรรได้ภายใต้ข้อบังคับดังต่อไปนี้.....

๓.๒ กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๔ ตอนที่ ๑๕ ก วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

๔. ข้อพิจารณา

เห็นควรแจ้งเวียนคำวินิจฉัยของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๖๓๕/๒๕๖๐ เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบ และใช้เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานสอบบัญชีต่อไป

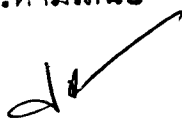
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ จะได้แจ้งเวียนต่อไป

(นายบุญเลิศ ใจดี)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

รับทราบ

ดำเนินการตามเสนอ

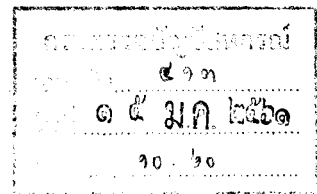

๑ ๖ ม.ค. ๒๕๖๑

(นางสาววิภา เจริญศิริสุนทร)

รองอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ รักษาการแทน

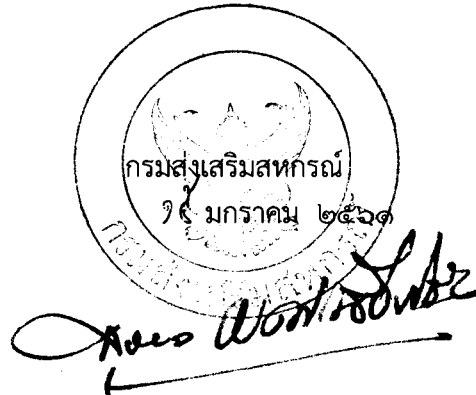
อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ที่ กษ ๑๑๑๕/ ๗๐

ถึง กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ ขอส่งสำเนาหนังสือและบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง
ขอหารือแนวทางการปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ลงวันที่
๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ เพื่อโปรดทราบและเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๒ ๖๕๕๕

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๕๐๔๒

E-mail : cpd_rlo@cpd.go.th

www.cpd.go.th

กฎกระทรวง

กำหนดอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

พ.ศ. ๒๕๖๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ให้จัดสรรจากกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ ในอัตราร้อยละหนึ่งของกำไรสุทธิ แต่ไม่เกินสามหมื่นบาท

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ บัญญัติให้จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์เป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๑๑๑๕/๒๕๖๘

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามกฎหมายกระทรวง กำหนดอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย พ.ศ.๒๕๖๐

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง กฎกระทรวง กำหนดอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย พ.ศ.๒๕๖๐

ตามกฎหมายกระทรวงที่อ้างถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ออกกฎกระทรวง กำหนดอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย พ.ศ.๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ ตามความในพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดดังนี้ “ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ให้จัดสรรจากกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ในอัตราร้อยละหนึ่งของกำไรสุทธิ แต่ไม่เกินสามหมื่นบาท” และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๑๕ ก หน้า ๘ วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ นั้น

กรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้เกิดความชัดเจนสำหรับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์และสหกรณ์ในการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีจ่ายเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ตามกฎหมายกระทรวงดังกล่าว จึงขอแจ้งแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. วันเริ่มต้นมีผลบังคับใช้ เมื่อกฎกระทรวงได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ ตามความมาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๔๒ จึงให้ถือวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นวันเริ่มต้นการมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

๒. ที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์เป็นผู้มีอำนาจในการอนุมัติงบดุลและการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ตามความมาตรา ๖๖ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๔๒ ดังนั้น ในการถือปฏิบัติตามกฎหมายกระทรวงดังกล่าว จึงต้องใช้บังคับกับสหกรณ์ที่จัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาอนุมัติงบดุลและจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีสำหรับจ่ายเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ในอัตราร้อยละหนึ่งของกำไรสุทธิ แต่ไม่เกินสามหมื่นบาทตามกฎหมายกระทรวงฉบับใหม่ ตั้งแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งสหกรณ์จังหวัดแจ้งให้สหกรณ์ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๖๕๕๕

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๕๐๔๒

E-mail : cpd_rlo@cpd.go.th

www.cpd.go.th

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานทะเบียนและกฎหมาย โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๖๕๕๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์: cpd_rlo@cpd.go.th http://webhost.cpd.go.th/rlo

ที่ กษ ๑๑๑๕/ ๖๕๖๐ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามกฎหมายกระทรวง กำหนดอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑ - ๒

ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ออกกฎกระทรวง กำหนดอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ ตามความในพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดดังนี้ “ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ให้จัดสรรจากกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ในอัตราร้อยละหนึ่งของกำไรสุทธิ แต่ไม่เกินสามหมื่นบาท” และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๑๕ ก หน้า ๘ วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ นั้น

กรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้เกิดความชัดเจนสำหรับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์และสหกรณ์ในการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีจ่ายเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยให้เป็นไปตามกฎกระทรวงดังกล่าว จึงขอแจ้งแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. วันเริ่มต้นมีผลบังคับใช้ เมื่อกฎกระทรวงได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ตามความมาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงให้ถือวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นวันเริ่มต้นการมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

๒. ที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์เป็นผู้มีอำนาจในการอนุมัติงดและ การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ตามความมาตรา ๖๖ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้น ในการถือปฏิบัติตามกฎกระทรวงดังกล่าว จึงต้องใช้บังคับกับสหกรณ์ที่จัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาอนุมัติงดและจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีสำหรับจ่ายเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ในอัตราร้อยละหนึ่งของกำไรสุทธิ แต่ไม่เกินสามหมื่นบาทตามกฎหมายฉบับใหม่ ตั้งแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้สหกรณ์ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

(นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข)
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

ที่ นร ๐๔๑๒/๒๐๐

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร

กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐ สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย

๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐

เลขรับ ๑๑๓๗๑
วันที่ ๑๕ ธ.ค. ๒๕๖๐
เวลา ๑๑.๑๕ น.

เรื่อง ขอรื้อแนวทางปฏิบัติตามกฎหมายกระทรวงกำหนดอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๑๒/ป ๒๑๓๙
ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์
เป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามกฎหมายกระทรวงกำหนดอัตราค่าบำรุง
สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ตามที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติ
ตามกฎหมายกระทรวงกำหนดอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ และสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวง กรมตรวจบัญชี
สหกรณ์ และกรมส่งเสริมสหกรณ์) แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวและมีความเห็น
ปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายดิศทัต तोตระกิตย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายสวัสดิการสังคม

ฝ่ายกฎหมายสวัสดิการสังคม

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๔๒๘ (นางสาวลักขณา)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๖๒

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์เป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์
แห่งประเทศไทยตามกฎหมายกระทรวงกำหนดอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์
แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๑๑๑๕/๗๘๔๖ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ ตามความในมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้ “ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ให้จัดสรรจากกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ในอัตราร้อยละหนึ่งของกำไรสุทธิ แต่ไม่เกินสามหมื่นบาท” และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๑๕ ก หน้า ๘ วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ โดยแก้ไขจากอัตราเดิม “อัตราร้อยละห้าของกำไรสุทธิ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท” และกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้มีหนังสือแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดและสหกรณ์ทราบแนวทางการปฏิบัติในการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีจ่ายเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามกฎหมายกระทรวงดังกล่าว โดยให้ถือวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นวันเริ่มต้นการมีผลใช้บังคับ คือ ตั้งแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ และจะต้องใช้บังคับกับสหกรณ์ที่จัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาอนุมัติงบดุลและจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีสำหรับจ่ายเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยในอัตราร้อยละหนึ่งของกำไรสุทธิ แต่ไม่เกินสามหมื่นบาท ตามกฎกระทรวงฉบับใหม่ตั้งแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้รับแจ้งปัญหาและข้อหารือจากสหกรณ์ต่าง ๆ ว่า กฎกระทรวงดังกล่าวควรจะบังคับใช้กับสหกรณ์ที่มีวันสิ้นปีทางบัญชีภายหลังกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้ ไม่ควรบังคับใช้กับสหกรณ์ที่มีวันสิ้นปีทางบัญชีก่อนหน้าและได้ปิดบัญชีเสร็จสิ้นแล้ว แต่ยังไม่มีการจัดประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ดังนั้น จึงขอหารือว่ากฎกระทรวงที่ออกตามความมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ จะมีผลบังคับใช้กับสหกรณ์ที่ปิดบัญชีไปแล้วแต่ยังไม่ได้จัดประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี หรือมีผลใช้บังคับกับสหกรณ์ที่มีวันสิ้นปีทางบัญชีภายหลังกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้ว เนื่องจากกฎกระทรวงไม่ได้กำหนดไว้เป็นการชัดเจน

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) ได้พิจารณาข้อหารือขอ กรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยมีผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวง กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และกรมส่งเสริมสหกรณ์) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นว่า กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์

แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕^๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๖๐^๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อกำหนดให้จัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ของสหกรณ์ในอัตราร้อยละหนึ่งของกำไรสุทธิ แต่ไม่เกินสามหมื่นบาทเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ แห่งประเทศไทย และมาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้กฎกระทรวง ที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ ดังนั้น กฎกระทรวงดังกล่าวจึงมีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ อันเป็นวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สำหรับประเด็นตามข้อหาหรือว่า กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ แห่งประเทศไทย ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ นั้น จะมีผลใช้บังคับกับสหกรณ์ ที่ปิดบัญชีไปแล้วแต่ยังไม่ได้จัดประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี หรือมีผลใช้บังคับ กับสหกรณ์ที่มีวันสิ้นปีทางบัญชีภายหลังกฎกระทรวงมีผลใช้บังคับแล้ว นั้น เห็นว่า มาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละสิบ ของกำไรสุทธิ และเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิ และกรณีที่กำลังกำไรสุทธิประจำปีเหลือจากการจัดสรรเป็นทุนสำรอง และค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ที่ประชุมใหญ่อาจจัดสรรเงินกำไรดังกล่าวภายใต้ ข้อบังคับของสหกรณ์โดยจ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้ว จ่ายเป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิก จ่ายเป็นเงินโบนัสแก่กรรมการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ หรือจ่ายเป็นทุนสะสมไว้ได้ และมาตรา ๕๔^๓ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ฯ กำหนดให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เรียกประชุมใหญ่สามัญ ปีละหนึ่งครั้งภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ ประกอบกับมาตรา ๖๖ วรรคสาม^๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้ที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์อนุมัติงบดุล

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖๐ การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ ให้จัดสรรเป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละสิบ ของกำไรสุทธิ และเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ต้องไม่เกิน ร้อยละห้าของกำไรสุทธิ

กำไรสุทธิประจำปีที่เหลือจากการจัดสรรเป็นทุนสำรองและค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ที่ประชุมใหญ่อาจจัดสรรได้ภายใต้ข้อบังคับ ดังต่อไปนี้

(๑) จ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้ว แต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงสำหรับ สหกรณ์แต่ละประเภท

(๒) จ่ายเป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกได้ทำไว้กับสหกรณ์ในระหว่างปี

(๓) จ่ายเป็นเงินโบนัสแก่กรรมการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิ

(๔) จ่ายเป็นทุนสะสมไว้ เพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดของสหกรณ์ตามที่กำหนดในข้อบังคับ

มาตรา ๕๔ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เรียกประชุมใหญ่สามัญปีละหนึ่งครั้งภายใน หนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์นั้น

มาตรา ๖๖ ให้สหกรณ์จัดทำงบดุลอย่างน้อยครั้งหนึ่งทุกรอบสิบสองเดือนอันจัดว่าเป็นรอบปี ทางบัญชีของสหกรณ์

ฯลฯ

ฯลฯ

งบดุลนั้นต้องทำให้แล้วเสร็จและให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้วนำเสนอเพื่ออนุมัติในที่ประชุมใหญ่ ของสหกรณ์ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี

ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี กรณีดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การอนุมัติงบดุลและการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์เป็นอำนาจของที่ประชุมใหญ่สหกรณ์ โดยวันที่มีการประชุมใหญ่สหกรณ์เพื่ออนุมัติงบดุลและพิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีจึงเป็นวันที่มีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์เป็นคำบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยด้วยโดยผลทางกฎหมาย ดังนั้น แม้ว่าสหกรณ์ได้ปิดบัญชีไปแล้วแต่เมื่อยังไม่ได้จัดประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีและดำเนินการต่าง ๆ ตามมาตรา ๖๐^๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ก่อนวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันที่กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย มีผลใช้บังคับ ย่อมอยู่ในบังคับของกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ในอัตราร้อยละหนึ่งของกำไรสุทธิ แต่ไม่เกินสามหมื่นบาท เป็นคำบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

(นายดิศทัต โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๖๐

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์เป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์
แห่งประเทศไทยตามกฎหมายกระทรวงกำหนดอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์
แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๑๑๑๕/๗๘๔๖ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ ตามความในมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้ “ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ให้จัดสรรจากกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ในอัตราร้อยละหนึ่งของกำไรสุทธิ แต่ไม่เกินสามหมื่นบาท” และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๑๕ ก หน้า ๘ วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ โดยแก้ไขจากอัตราเดิม “อัตราร้อยละห้าของกำไรสุทธิ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท” และกรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้มีหนังสือแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดและสหกรณ์ทราบแนวทางปฏิบัติในการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี จ่ายเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามกฎหมายกระทรวงดังกล่าว โดยให้ถือวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นวันเริ่มต้นการมีผลใช้บังคับ คือ ตั้งแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ และจะต้องใช้บังคับกับสหกรณ์ที่จัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาอนุมัติงบดุลและจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี สำหรับจ่ายเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยในอัตราร้อยละหนึ่งของกำไรสุทธิ แต่ไม่เกินสามหมื่นบาท ตามกฎกระทรวงฉบับใหม่ตั้งแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้รับแจ้งปัญหาและข้อหารือจากสหกรณ์ต่าง ๆ ว่า กฎกระทรวงดังกล่าวควรจะบังคับใช้กับสหกรณ์ที่มีวันสิ้นปีทางบัญชีภายหลังกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้ ไม่ควรบังคับใช้กับสหกรณ์ที่มีวันสิ้นปีทางบัญชีก่อนหน้าและได้ปิดบัญชีเสร็จสิ้นแล้ว แต่ยังไม่มีการจัดประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ดังนั้น จึงขอหารือว่ากฎกระทรวงที่ออกตามความมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ จะมีผลบังคับใช้กับสหกรณ์ที่ปิดบัญชีไปแล้วแต่ยังไม่ได้จัดประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี หรือมีผลใช้บังคับกับสหกรณ์ที่มีวันสิ้นปีทางบัญชีภายหลังกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้ว เนื่องจากกฎกระทรวงไม่ได้กำหนดไว้เป็นการชัดเจน

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยมีผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวง กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และกรมส่งเสริมสหกรณ์) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นว่า กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์

แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ออกโดยอาศัยอำนาจตามตรา ๕^๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๖๐^๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อกำหนดให้จัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ของสหกรณ์ในอัตราร้อยละหนึ่งของกำไรสุทธิ แต่ไม่เกินสามหมื่นบาทเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ แห่งประเทศไทย และมาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้กฎกระทรวง ที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ ดังนั้น กฎกระทรวงดังกล่าวจึงมีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ อันเป็นวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สำหรับประเด็นตามข้อหาหรือว่า กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ แห่งประเทศไทยฯ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ นั้น จะมีผลใช้บังคับกับสหกรณ์ ที่ปิดบัญชีไปแล้วแต่ยังไม่ได้จัดประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี หรือมีผลใช้บังคับ กับสหกรณ์ที่มีวันสิ้นปีทางบัญชีภายหลังกฎกระทรวงมีผลใช้บังคับแล้ว นั้น เห็นว่า มาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละสิบ ของกำไรสุทธิ และเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิ และกรณีที่กำไรสุทธิประจำปีเหลือจากการจัดสรรเป็นทุนสำรอง และค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ที่ประชุมใหญ่อาจจัดสรรเงินกำไรดังกล่าวภายใต้ ข้อบังคับของสหกรณ์โดยจ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้ว จ่ายเป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิก จ่ายเป็นเงินโบนัสแก่กรรมการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ หรือจ่ายเป็นทุนสะสมไว้ได้ และมาตรา ๕๔^๓ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ฯ กำหนดให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เรียกประชุมใหญ่สามัญ ปีละหนึ่งครั้งภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ ประกอบกับมาตรา ๖๖ วรรคสาม^๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้ที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์อนุมัติงบดุล

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖๐ การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ ให้จัดสรรเป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละสิบ ของกำไรสุทธิ และเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ต้องไม่เกิน ร้อยละห้าของกำไรสุทธิ

กำไรสุทธิประจำปีที่เหลือจากการจัดสรรเป็นทุนสำรองและค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ที่ประชุมใหญ่อาจจัดสรรได้ภายใต้ข้อบังคับ ดังต่อไปนี้

(๑) จ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้ว แต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงสำหรับ สหกรณ์แต่ละประเภท

(๒) จ่ายเป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกได้ทำไว้กับสหกรณ์ในระหว่างปี

(๓) จ่ายเป็นเงินโบนัสแก่กรรมการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิ

(๔) จ่ายเป็นทุนสะสมไว้ เพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดของสหกรณ์ตามที่กำหนดในข้อบังคับ

มาตรา ๕๔ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เรียกประชุมใหญ่สามัญปีละหนึ่งครั้งภายใน หนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์นั้น

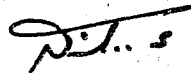
มาตรา ๖๖ ให้สหกรณ์จัดทำงบดุลอย่างน้อยครั้งหนึ่งทุกรอบสิบสองเดือนอันจัดว่าเป็นรอบปี ทางบัญชีของสหกรณ์

ฯลฯ

ฯลฯ

งบดุลนั้นต้องทำให้แล้วเสร็จและให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้วนำเสนอเพื่ออนุมัติในที่ประชุมใหญ่ ของสหกรณ์ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี

ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี กรณีดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การอนุมัติงบดุลและการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์เป็นอำนาจของที่ประชุมใหญ่สหกรณ์ โดยวันที่มีการประชุมใหญ่สหกรณ์เพื่ออนุมัติงบดุลและพิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีจึงเป็นวันที่มีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์เป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยด้วยโดยผลทางกฎหมาย ดังนั้น แม้ว่าสหกรณ์ได้ปิดบัญชีไปแล้วแต่เมื่อยังไม่ได้จัดประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีและดำเนินการต่าง ๆ ตามมาตรา ๖๐^๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ก่อนวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันที่กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยฯ มีผลใช้บังคับ ย่อมอยู่ในบังคับของกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยฯ และต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ในอัตราร้อยละหนึ่งของกำไรสุทธิ แต่ไม่เกินสามหมื่นบาท เป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

(นายดิศทัต โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๖๐

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น